

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONTECIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 1741/2/2019

SENTINȚA CIVILĂ NR. 321
Ședința publică din data de 26.06.2019

Curtea constituită din:
Președinte: **KAMELIA SÎRBU**
Grefier: **APOSTOL PETRUȚA**

Pe rol se află soluționarea cererii de chemare în judecată formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** - sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâțul **POPESCU PETRICĂ** - , Județ Teleorman, având ca obiect „*constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)*”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, prin consilier juridic, în baza delegației depuse la fila 9.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Potrivit art. 131 alin. 1 C.proc.civ., Curtea pune în discuție verificarea competenței de soluționare a acestei cauze.

Reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, prin consilier juridic, în raport de prevederile art. 11 din OUG 24/2008 apreciază că această instanță este competentă pentru soluționarea pricinii.

Curtea constată că este competentă general, material și teritorial să judece pricina de față potrivit OUG 24/2008.

Nemaifiind cereri de formulat acordă cuvântul asupra propunerii de probe.

Reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, prin consilier juridic, solicită încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar.

Curtea încuviințează proba cu înscrisurile depuse la dosarul pricinii și acordă cuvântul asupra fondului cauzei.

Reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, prin consilier juridic, consideră că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b teza I referitor la colaborarea prin furnizare de informații. Pârâțul a furnizat informații securității prin care a încălcat dreptul la viața privată și dreptul la libertatea conștiinței și a religiei. Pentru aceste considerente, precum și pentru cele expuse pe larg în acțiunea formulată solicită constatarea existenței calității de colaborator al securității în ceea ce îl privește pe pârât.

Curtea reține cauza în pronunțare.

CURTEA,

Asupra cauzei cu care a fost investită, constată următoarele:

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în calitate de reclamant a investit Curtea de Apel București, la data de 25.05.2019 cu o acțiune în constatarea existenței calității de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe domnul **POPESCU Petrică**, născut la data de 16.02.1960, în Măldăeni, jud. Teleorman, fiul lui Antonie și Măria, domiciliat în comuna județul Teleorman.

În fapt,

A arătat reclamantul că domnul POPESCU Petrică ocupă funcția de **membru al Consiliului Local al comunei Măldăeni, județul Teleorman. În considerarea** prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a efectuat** verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, asupra pârâtului în calitate sa de persoană care a candidat, a fost aleasă sau numită în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)¹.

S-a arătat că din cuprinsul **notei de constatare nr. DI/1/1675/04.12.2018, reiese** că domnul POPESCU Petrică, de profesie electrician, angajat în cadrul U.S. Textila din Roșiorii de Vede, a fost recrutat de către organele de securitate pe linie de contrainformații economice, pentru cunoașterea și întreprinderea de măsuri preventive de securitate, fiind întocmit și semnat olograf, cu numele real, un **Angajament**, la data de 17.12.1987, ocazie cu care a preluat numele conspirativ „IANCU”.

În cauză, susține reclamantul că în privința pârâtului sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege privitoare la: informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist_ a se vedea în acest sens **notele informative** din **09.03.1988** (vol. 2, fila 20), **09.03.1988** (vol. 2, fila 19), **15.06.1988** (vol. 2, fila 16) și **27.09.1989** (vol. 2, fila 3) ,care se regăsesc în dosarul R 371435, întocmite și semnate olograf cu numele conspirativ „IANCU”. Aceste informații sunt referitoare la comentarii tendențioase privind realizările politico -sociale din țara noastră și relațiile României cu alte țări vizând conducerea superioară de partid și de stat, ascultarea știrilor de la posturile de radio interzise, apartenența la o sectă religioasă:

- „Sursa vă informează că, acționând conform instructajului făcut referitor la numitul M.P. din Măldăieni, a rezultat faptul că acesta, pe un fond personal nestabilit de mine, face afirmații denaturate cu privire la realitățile din țara noastră și relațiile țării noastre cu alte țări vizând conducerea superioară de partid și de stat. (dosarul nr. R 371435, vol. 2, fila 20).

- „Sursa vă informează că, din discuțiile purtate conform instructajului făcut referitor la numitul N.M., lăcătuș mecanic la formația lui C.D., neîncadrat politic, a rezultat faptul că acesta face afirmații cu un conținut tendențios realizărilor politico-sociale din țara noastră, în același timp lasă să se înțeleagă că e cunoscător al ultimelor știri de Șopârlica./.../.” (dosarul nr. R 371435, vol. 2, f. 19);

- „Sursa vă informează că, din discuțiile purtate cu numitul FM din comuna Măldăieni, a rezultat faptul că în prezent acesta nu mai face discuții de natură a interesa organele de securitate. Din câte am înțeles nu a renunțat însă la ideile religioase, lucru pentru care frecventează casa de rugăciuni a numitului J.A. (dosarul nr. R 371435, voi. 2, f. 16);

- „Sursa vă informează referitor la numitul J.G., pensionar în comuna Măldăieni, că nu a renunțat la ideile sale religioase și din această cauză are și certuri în familie cu fiul său A. și nora sa. Este predicator la cult unde se strâng în jur de șase-șapte persoane./.../.”dosarul nr. R 371435, vol. 2, f. 3);

A susținut reclamantul că este de notorietate faptul că asemenea comentarii privind conducerea de partid și de stat erau complet interzise de regimul comunist, iar persoanele semnalate intrau în atenția organelor de Securitate. După cum se știe, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale *Europei Libere*, constituia un act de sfidare a regimului.

Este notorie împrejurarea că emisiunile acestui post de radio erau bruiate de autoritățile comuniste datorită faptului că **Europa Liberă**, încă de la înființare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informații. Mai mult,

Europa Liberă a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România și în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice și a statului de drept.

Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiatul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestui post. Este cunoscut faptul că regimul comunist încerca să descurajeze și să limiteze prin toate mijloacele practicarea religiei. Principalele victime ale acestei politici erau cultele **minoritare** (neagreate de regim), chiar și cele care se bucurau de o recunoaștere oficială. Aceste culte **nu** își puteau promova nestingherit mesajele.

Persoanele care, înainte de 1990, aveau la grupări religioase neagreate de regimul comunist își asumau riscuri importante. Pe lângă permanenta supraveghere din partea autorităților represive și dincolo de piedicile puse în calea practicării religiei, aderenților acestor grupări le era îngăduit accesul la anumite funcții sau nu li se permitea exercitarea anumitor profesii. Persoanele despre care autoritățile aflau (sau în legătură cu care existau indicii) că fac parte din aceste grupări erau marginalizate în societate.

Importanța, pentru organele de Securitate, a materialului informativ furnizat de către domnul POPESCU Petrică, rezultă și din sarcinile și măsurile dispuse acestuia de către ofițerul de legătură: „*Măsuri de identificare a lui N.M. și de verificare a informațiilor, după care faceți propuneri pentru a fi luat în lucru în cadrul mapei de verificare.*”

În ceea ce privește cea de-a doua condiție :informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului s-a susținut că și aceasta este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cea prezentată anterior nu rămâneau fără urmări.

În drept, art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, reclamanta s-a prevalat de proba cu înscrisuri fiind atașate la dosarul cauzei: Nota de constatare nr. DI/1/1675/04.12.2018, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; Dosar nr. R 371435 (cota C.N.S.A.S.), integral.

Deși citat pârâtul nu s-a prezentat în fața instanței ,nu a formulat întâmpinare sau probatorii în apărare .

Curtea , analizând acțiunea formulată prin raportare la obiectul acesteia precum și la ansamblul probatoriu administrat în cauză va reține următoarele :

Cu titlu preliminar, din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă

de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturi și libertăți fundamentale. Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de colaborator al Securității nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, nerealizând o justiție retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O., ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Cu alte cuvinte, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovație și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în fiecare caz în parte (în același sens pronunțându-se și Curtea Constituțională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009). Este evident că eventuala neîndeplinire a celor două condiții prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 împiedică reținerea calității de colaborator al Securității, indiferent de prevederile preambulului.

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, Curtea reține că, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a efectuat verificări din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau colaborator al Securității. Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. DI/1/1675/04.12.2018 în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparținut fostei Securități, referitoare la pârât.

Având în vedere înscrisurile depuse de reclamant la dosar, Curtea constată că pârâtul de profesie electrician, angajat în cadrul U.S. Textila din Roșiorii de Vede, a fost recrutat de către organele de securitate pe linie de contrainformații economice, pentru cunoașterea și întreprinderea de măsuri preventive de securitate. La data de 17.12.1987, fiind a fost întocmit și semnat olograf, cu numele real, un *Angajament*, ocazie cu care a preluat numele conspirativ „IANCU”.

Astfel, informațiile sunt referitoare la comentarii tendențioase privind realizările politico -sociale din țara noastră și relațiile României cu alte țări vizând conducerea superioară de partid și de stat, ascultarea știrilor de la posturile de radio interzise, apartenența la o sectă religioasă.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese în mod cert întrunirea primei cerințe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În ceea ce privește sintagma *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind

activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delațiuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Pe de altă parte, Curtea constată că și ce-a de-a doua condiție legală, prevăzută de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatările sale ca cele prezentate anterior nu puteau rămâne fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat faptul că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și a vizat această consecință.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârât au îngreunat dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la liberă circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Față de cele arătate, având în vedere că sunt întrunite cumulativ cele două condiții prevăzute de lege, în temeiul art. 11 alin. 1 din OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea reține că se impune admiterea acțiunii și constatarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** - sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul **POPESCU PETRICĂ** - Județ Teleorman.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea pentru exercitarea căii de atac urmând a se depune la Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică, azi 26.06.2019.

CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul alăturat
în dosarul acestei instanțe Nr.
se legalizează de noi.

GRFIER ȘEF,

Grefier
APOSTOL PETRUȚA

*Scut
Depunerea prin curier
la data de 22.10.2019*